

Karen S'gaw | ကညီကျိ

တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဒီးလီၤသဟီၣ်အဂီၢ် တၢ်ဟ့ၣ်က့ၣ်အဂ့ၤကတၢၢ် ၁၀ ထံၣ်

တၢ်ဃုထၢပုၤသ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ဖိဒီးတၢ်ဆဲးလီၤမံၤလၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အလံၢ်ပံးဃာ်အဂီၢ်

၁. သ့ၣ်ပုၤသ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ဖိလၢအဆဲးလီၤအမံၤတဂၤ

လၢတၢ်သိၣ်တၢ်သီအဖီလၢန့ၣ်, တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ဖိလၢအလံၢ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အတၢ်ပျဲဒီးအလုၢ်အပူၤကၢကီၣ်အါန့ၣ်ဒီး ၂၀,၀၀၀ ဒီလၢန့ၣ်ကတၢၢ်တၢ်ဖိမၤအီၤလၢပုၤသ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ဖိလၢအဆဲးလီၤအမံၤတဂၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆဲးလီၤမံၤသ့ၣ်အကျိၤကျဲၤန့ၣ်တၢ်ဒုးကဲထီၣ်အီၤလၢကမၤလီၤတၢ်ဝဲပုၤလၢအသ့ၣ်ထီၣ်တၢ်န့ၣ်ကတၢၢ်ဒီးတၢ်ဖျိတီၤပတီၢ်လၢအကြၢးဘၣ်ဝဲ, တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၤ, တၢ်လဲၤခိဖျိဒီးမုၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်အတၢ်ဂၢၢ်ကျိၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဒီးလီၤသဟီၣ်အဂီၢ်အတၢ်ဆဲးလီၤမံၤကမၤလီၤတၢ်ဝဲတၢ်ဆဲးလီၤအမံၤအကလုၢ်ဒီးအသးသမုၢ်န့ၣ်သီလၢဝဲအဂ့ၢ်, ဒီးဒုးန့ၣ်ဝဲတၢ်အိၣ်သးတမံၤလၢလၢတၢ်မၤအကလုၢ်လၢပုၤသ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ဖိတဂၤဖိၣ်ထီၣ်မၤအီၤအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

- ကျိၤကျဲၤစဲလၢအကဲဘျးတဖၣ်-
- ပုၤသ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ဖိတဖၣ်အတၢ်ဆဲးလီၤမံၤ
 - တၢ်သမံၤမိးကဲဘျးဖဲဃုထၢပုၤလၢသ့ၣ်ထီၣ်တၢ်တဂၤအတၢ်မၤစၢၤအကျိၤအကျိၤ
 - တၢ်ပံးစုန့ၣ်ကျဲၤလၢတၢ်အၢၣ်လီၤတူၢ်လိၣ်ဝဲတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တၢ်အကျိၤအကျိၤဖဲအိးစကြုလၢယါမုၢ်န့ၣ်အပူၤ

၂. ဃုထၢမၤန့ၣ်သဘျ့တၢ်သမံၤမိးကဲကဒါက့ၢတၢ်လၢတဒီးသန့ၣ်ထီၣ်အသးလၢပုၤန့ၣ်တဖၣ်အအိၣ်တဖၣ်

ဒ်တၢ်မၤစၢၤတခါလၢလၢအသိး, ဂ့ၤလၢတၢ်ကြၢးကတိၤတၢ်ဒီးပုၤသ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ဖိအါန့ၣ်ဒီးတဂၤလၢကထီၣ်သကြီၤဘျးလဲလၢတၢ်ဃုအီၤလၢအဘၣ်လိၣ်သးဒီးန့ၣ်ပၤကီၢ်, ဘၣ်ဆၣ်ပၤလၢန့ၣ်သးပုၤလၢတၢ်ဃုထၢပုၤသ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ဖိလၢအပူၤဘၣ်ကတၢၢ်န့ၣ်ဘၣ်တဘၣ်တမ့ၢ်တၢ်အဂ့ၤကတၢၢ်ဘၣ်န့ၣ်သ့ၣ်လီၤ.

ဃုန့ၣ်တၢ်ဆၢခိဃီတဖၣ်ဒီးကတိၤတၢ်ဒီးပုၤသ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ဖိလၢအပူၤကွၢ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ချးဆၢချးကတိၢ်, တၢ်အကဲၢ်အစီဒီးတၢ်ဟ့ၣ်လီၤသးဆူတၢ်အၢၣ်လီၤပံးဃာ်အပူၤအဂ့ၢ်န့ၣ်တက့ၢ်. တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၢလၢလီၤကျိၤခိၣ်တဖၣ်ဘၣ်တဘၣ်ကကဲဘျးဝဲဘၣ်ဆၣ်တလၢပုၤဘၣ်မ့တမ့ၢ်တၢ်တူၢ်လိၣ်အီၤတသ့ဝဲထီၣ်ဘၣ်.

ကမ့ၢ်တၢ်ကစီၣ်ရၢလီၤအတၢ်ပၤဖျါဘၣ်ဃးပုၤသ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ဖိတဖၣ်လၢအမၤကမ့ၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ဘျးအဖီလၢမ့တမ့ၢ်ခါပတၢ်ဝဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢအပူၤကွၢ်ဃုန့ၣ်လၢတၢ်ဘိးဘၣ်ရၢလီၤအီၤလၢလီၤကျိၤခိၣ်အသိး, အဃီတၢ်သမံၤမိးကဲပုၤသ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ဖိအမံၤစရိမ့ၢ်တၢ်လၢအဂ့ၢ်အဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ကီၢ်စံၣ်ပၤပြးစံၣ်ညါကွၢ်ကရၢအပုၤယဲၤအပူၤန့ၣ်တၢ်ဃုထၢပုၤသ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်သ့ၣ်စ့ၢ်ကီၢ်လီၤ.

အါစုအါဘျီပုၤသ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ဖိတဂၤကန့ၣ်ဝဲဆူပၤပြးမ့တမ့ၢ်စုလီၤခိၣ်စုလၢတၢ်ဟ့ၣ်ကဒါက့ၢအီၤတချးတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါဝဲတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဒီးလီၤသဟီၣ်အဂီၢ်လၢတၢ်ဆိတလဲတၢ်အိၣ်သးဒီးတချးပုၤသ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ဖိတဖၣ်အတၢ်ဆဲးလီၤမံၤန့ၣ်တၢ်မၤသီထီၣ်အီၤအါန့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်အံၤကဲထီၣ်အသးသ့ထဲအဆဲးအစ့ၤဘၣ်ဆၣ်, နမ့ၢ်ဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ဂီၤန့ၣ်, အိးစကြုလၢယါဘၣ်ဘၢဒီးတၢ်ဘျီလီၤစုအခါမံၤရှၢၣ်ပျဲန့ၣ်လၢကပူၤတၢ်ဃုထီၣ်န့ၣ်ဒီးန့ၣ်တဖျါအလံၢ်လဲၤတၢ်ကွၢ်န့ၣ်အပူၤကွၢ်ဒီးတကီၢ်ခါအဂ့ၢ်အကျိၤ, လၢကြၢးဒုးန့ၣ်ဝဲမ့ၢ်ခိဖျိန့ၣ်ပၤဃုထၢပုၤလီၤခိၣ်စုလၢတၢ်ဟ့ၣ်က့ၢမ့တမ့ၢ်ဆူပၤပြးအပူၤလဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢပုၤတဖၣ်စုၣ်ဒုၣ်ဒုၣ်ဝဲအဂီၢ်န့ၣ်, တၢ်ဃု ထံၣ်န့ၣ်တၢ်လိးကွၢ်ဒုးကမ့ၢ်တတူၢ်ဘၣ်အတၢ်ဆဲးလီၤမံၤန့ၣ်တၢ်မၤန့ၣ်အီၤသ့ခိဖျိအိးစကြုလၢယါကျိၤစုဂ့ၢ်ဝဲတၢ်ဘၣ်ဘၢမ့ၢ်ခိၣ်ဝဲကျိၤအအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲပုၤတဂၤကဲအကျိၤစုတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်လၢအပူၤကွၢ်တဖၣ်တဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲအတၢ်အိၣ်သးတကီၢ်ခါဘၣ်အခါ, တၢ်ဃုထီၣ်ဒုးန့ၣ်ဖျါဝဲမ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်အဒုၣ်ကမ့ၢ်လၢတၢ်လိးအီၤတတူၢ်န့ၣ်တၢ်လိးကွၢ်အီၤမ့တမ့ၢ်တၢ်တလိးဘၣ်အီၤဒီးလဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

- ကျိၤကျဲၤစဲလၢအကဲဘျးတဖၣ်-
- တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဒီးလီၤသဟီၣ်အဂီၢ်အတၢ်သိၣ်ဃီၣ်စံၣ်ညါကမ့ၢ်တၢ်ဘိးဘၣ်ရၢလီၤအလံၢ်ကွဲးဖျါတဖၣ်
 - ကီၢ်စံၣ်ပၤပြးစံၣ်ညါကွၢ်ကရၢ
 - အိးစကြုလၢယါဘၣ်ဘၢဒီးတၢ်ဘျီလီၤစုအခါမံၤရှၢၣ်
 - အိးစကြုလၢယါကျိၤစုဂ့ၢ်ဝဲတၢ်ဘၣ်ဘၢမ့ၢ်ခိၣ်

၃. မၤလိၤတံာ်တံးဖဲးတံးမၤလၢအကဲထီၣ်ဆိ အလုၤအပူၤဒ်အမုၢ်တံာ်ကတဲာ်ကတီၢ်တံာ် ရံၣ်ကျဲၤအတံာ်အာ်လိၤဖဲးယၢ်

တချုးန့ၣ်လိၤဆူတံာ်သ့ၣ်ထီၣ်အတံာ်အာ်လိၤဖဲးယၢ်အပူၤဒ်န့ၣ်, နကဆဲးကျိး ဒီးပုၤသ့ၣ်ထီၣ်ဟံာ်ဖိတဂၤလၢကကတဲာ်ကတီၢ်တံာ်ရံၣ်ကျဲၤလၢအလိၤဆိတ ကရူၢ်ဒီးလိၤကျိၤခိၣ်လံာ်လၢနတံာ်သ့ၣ်ထီၣ်ဒီးဟံာ်ခိၣ်လိၤလိၤဆိတခါအဂီၢ်, အါဘျးတံာ်ကိးအီၤလၢတံာ်ကတဲာ်ကတီၢ်တံာ်ရံၣ်ကျဲၤအတံာ်အာ်လိၤဖဲးယၢ် 'PPA'န့ၣ်လီၤ.

တံာ်မၤစၢၤလၢတံာ်ဟ့ၣ်ထီၣ်အီၤလၢ PPA အလံာ်ဖဲးယၢ်တခါအပူၤန့ၣ် အိၣ်ဝဲ လိၤဆိဆိဒီးတံာ်လၢအဘၣ်တံာ်ကျိၢ်ဘၢအီၤဖျိတံာ်သ့ၣ်ထီၣ်ဟံာ်အတံာ်ဘျးန့ၣ် ဂံၢ် ၁၉၉၁ (HBCA) အပူၤ(ကွၢ်တံာ်ဟ့ၣ်ကူၣ် ၅)အပူၤတက့ၢ်

နမ့ၢ်တဆဲးလိၤတံာ်သ့ၣ်ထီၣ်အလံာ်ဖဲးယၢ်ဟ့ၣ်ဒီးပုၤသ့ၣ်ထီၣ်တံာ်ဖိလၢအပုၤ ယုၣ်ဘၣ်န့ၣ် တံာ်အလုၤအပူၤဘၣ်ထွဲဒီး PPA တဖၣ်တံာ်ကတဲာ်ကတီၢ်တံာ်အီၤတသ့ ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်လီၤ. ယုၣ်ဒီးတံာ်တုၤကဲထီၣ်အက့ၢ်ဂီၤတံာ်မၤစၢၤတဖၣ်အသိး, တံာ် အံၤမ့ၢ်တံာ်အကါဒိၣ်လၢ ကသမံသမိးကွၢ်မတၤပၤတံာ်ရံၣ်ကျဲၤဒီး PPA တံာ်ဖိတံာ်လိၤအဂၤတဖၣ်ဒီးတံာ်လၢဘၣ်လၢသံစ့ၤမနုၤကအိၣ်ထီၣ်ဖဲနမ့ၢ် တဆဲးမၤဝဲတံာ်သ့ၣ်ထီၣ်အလံာ်ဖဲးယၢ်ဘၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.

၅. မၤသ့ၣ်ညါန့ၣ်ဒီးတံာ်သ့ၣ်ထီၣ်ဟံာ်အ လံာ်ဖဲးယၢ်တံာ်ဘျးဒီးအတံာ်လိၣ်ဘၣ် တဖၣ်

ဒ်တံာ်ကတီၢ်ညါန့ၣ်အသိး, မ့ၢ်န့ၣ်အိးစကြုလယါအ HBCA ကွၢ်ထွဲဝဲလံာ်ဖဲးယၢ်တဖၣ်လၢဟံာ်ကစၢ်ဒီးပုၤလၢအဟ့ၣ် ထီၣ်ဝဲဟံာ်ဖိတံာ်သ့ၣ်ထီၣ်တံာ်မၤစၢၤတဖၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ်တံာ်မၤ လၢအဘၣ်ထွဲယုၣ်တဖၣ်, ဖဲတံာ်အလုၤအပူၤလၢတံာ်ပၢပ န့ၣ်အီၤလိၤတံာ်လိၤဆဲးမ့ၢ်အလုၤအပူၤကဘၣ်မ့ၢ်ဝဲ ၇,၅၀၀ ဒီး ၅၀၀,၀၀၀ ဒီလၢအဘၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ.

တံာ်ဘျးန့ၣ်တံာ်သ့ၣ်အီၤလၢပုၤဟ့ၣ်ထီၣ်တံာ်မၤစၢၤလၢအဝဲသ့ၣ်တမ့ၢ်ပုၤသ့ၣ်ထီၣ် တံာ်ဖိလၢအတဆဲးလိၤအမိၤအခါဒ်လံာ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတံာ်သိၣ်တံာ်သီအဖိလၢ, ပုၤသ့ၣ်ထီၣ်တံာ်ဖိတဂၤ, ကဘၣ်ဟ့ၣ်ထီၣ်ဝဲဟံာ် ကစၢ်အလံာ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါအလံာ်တက့ၢ်အဒိတဘၣ်, လၢကပၢပဖျါတံာ်ဂုၢ် တံာ်ကျိၤဘၣ်ပးတံာ်ဘျးအတံာ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်, တချုးဟံာ်ကစၢ်ဆဲးလိၤအမိၤ လၢလံာ်ဖဲးယၢ်အပူၤအခါန့ၣ်လီၤ.

လၢ HBCA အဖိလၢန့ၣ်, ဟံာ်ကစၢ်တဖၣ်, မ့ၢ်တမ့ၢ်ပုၤလၢတံာ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်က မိၤအီၤလၢဟံာ်ကစၢ်အအိၣ်, လၢလံာ်ဖဲးယၢ်န့ၣ်အလုၤအပူၤအိၣ်စ့ၤန့ၣ်ဒီး ၅၀၀,၀၀၀ ဒီလၢ န့ၣ်ကြးဘၣ်ဝဲဒ်လၢတံာ်ကသမံသမိးတံာ်သ့ၣ်ထီၣ်ဟံာ်အ တံာ်မၤ, တံာ်သမံသမိးန့ၣ်တံာ်ကဘၣ်မၤအီၤဖဲပုၤသ့ၣ်ထီၣ်တံာ်ဖိအတံာ်မၤန့ၣ်ရံၣ် ဒ်ညါန့ၣ်အကတီၢ်, မ့ၢ်တမ့ၢ်တဘၣ်စဲးခဲမ့ၢ်တမ့ၢ်တံာ်မၤတံာ်တံာ်သ့ၣ်ထီၣ်တံာ် ဖဲးတံာ်မၤလၢတအိၣ်ဒီးအဂီၢ်အဝီဘၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. နလံာ်ဖဲးယၢ်န့ၣ်အလုၤအ ပူၤမ့ၢ်အါန့ၣ်ဒီး ၅၀၀,၀၀၀ ဒီလၢသၢပျါ, မၤလိၤတံာ်ဘၣ်ဒီးန့ၣ်ပုၤသ့ၣ်ထီၣ်တံာ်ဖိ တဂၤဖဲနမ့ၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်ပုၤတဂၤလၢန့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမိၤအီၤကသ့ၣ်သမံသမိးတံာ်သ့ၣ် ထီၣ်အတံာ်မၤဒီးယုၤမၤန့ၣ်တံာ်သ့ၣ်ထီၣ်အတံာ်ပုၤလၢလံာ်ကွဲးအပူၤန့ၣ်တက့ၢ်.

ကျိၤဘျးစဲးလၢအကဲဘျးတဖၣ်-

- တံာ်သ့ၣ်ထီၣ်ဟံာ်ဖိအလံာ်ဖဲးယၢ်တံာ်ဘျးတံာ်တံာ်ကျိၤလံာ်ကဘျး
- လံာ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါလၢဟံာ်ကစၢ်အဂီၢ်

၄. ဖးဒီးန့ၣ်ပၢၢ်ကယံာ်နလံာ်ဖဲးယၢ်အကူၢ် တဖၣ်, ပုၤသ့ၣ်ထီၣ်ပုၤသ့ၣ်ထီၣ်အဆဲးဖိလၢတံာ် စဲးကျိးအီၤ

တံာ်သ့ၣ်ထီၣ်အလံာ်ဖဲးယၢ်န့ၣ်မ့ၢ်လံာ်တံာ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါ လၢအတညိတဘျးတဘျးဒီးညါန့ၣ်ပုၤသ့ၣ်ထီၣ်တံာ်အာ်ကိၤဖဲး ယၢ်တခါ(ပုၤသ့ၣ်ထီၣ်ဂုၢ်လိၤဆိလၢတံာ်ပၢပလိၤအီၤ, တံာ် ထၢန့ၣ်အါထီၣ်တံာ်ဂုၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်တံာ်ဂုၢ်အါထီၣ်အိၣ်လၢလံာ်အ ကတံာ်အပူၤ), တံာ်ကွဲးလိၤတံာ်ဂီၤတဖၣ်ဒီးတံာ်တဲဖျါလိၤ ဆိတံာ်ဂုၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

သမံသမိးသံကွၢ်ဘၣ်န့ၣ်ပုၤသ့ၣ်ထီၣ်တံာ်ဖိတဂၤတကဲထီၣ်တံာ်ဂီၤလိၤဆိလၢတံာ်က ဟ့ၣ်လိၤန့ၣ်လၢန့ၣ်အီၤသ့ၣ်မ့ၢ်မနုၤလဲၣ်မ့ၢ်လၢပုၤသ့ၣ်ထီၣ်တံာ်ဖိတနီၤနီၤတဟ့ၣ်ဝဲ ဒ်တံာ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျးထီၣ်အတံာ်ဂုၢ်လိၤဆိလၢအဝဲသ့ၣ်အဟံာ်အဂီၢ်အလံာ်အဒိ ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်ယုၤတလၢကမၤဒ်နကစၢ်တံာ်သ့ၣ်ထီၣ်အတံာ်သမံသမိးဒ်န့ၣ်ဝဲ လၢကကွၢ်ဟ့ၣ်တံာ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျးထီၣ်လၢန့ၣ်အဂီၢ်န့ၣ်ဖျါလၢအဝဲပိာ်မ့ၢ်/ပိာ်ခွါ ကယုဝဲလၢကမၤန့ၣ်တံာ်ကွဲးတံာ်ဂီၤတဖၣ်အါလီၤ. အါတက့ၢ်လိၤကဝီၤပဒိၣ်တဖၣ် ကယုတံာ်အလုၤအပူၤလၢကဟ့ၣ်န့ၣ်လံာ်လိၤတံာ်ကွဲးနီၣ်အတက့ၢ်ဒိၣ်တဖၣ်အယိမ့ၢ် တံာ်ဂုၢ်လၢန့ၣ်ကယုသ့ၣ်ညါဆိမ့ၢ်န့ၣ်ပုၤသ့ၣ်ထီၣ်တံာ်ဖိန့ၣ်သးဆူၣ်လၢကဟ့ၣ်န့ၣ်တံာ် တဖၣ်အါအဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.

တံာ်တုၤထီၣ်ဟံာ်ဖိအလံာ်ဖဲးယၢ်ဖဲး အိးစကြုလယါမ့ၢ်န့ၣ်အပူၤတဖၣ်တလိၣ် လၢကဒုးပုၤသ့ၣ်ထီၣ်ဆါကတီၢ်လၢတံာ်ကထူးသံကွၢ်တံာ်အာ်လီၤ 'cooling off period' အဂီၢ်ဘၣ်, အယိညါန့ၣ်န့ၣ်န့ၣ်ဆိတလဲန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဒီးကဒါက့ၢ်တံာ် အာ်လိၤဖဲးယၢ်တသ့ဝဲဘၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတံာ်ဂုၢ်အါအယိမ့ၢ်တံာ်အကါဒိၣ်လၢန ကဖးလံာ်ဖဲးယၢ်လိၤတံာ်လိၤဆဲးဒီးန့ၣ်ပၢၢ်တံာ်ကွဲးလၢအပူၤတက့ၢ်လၢလၢ, ပုၤ သ့ၣ်ထီၣ်မံာ်ဖျါအဆဲးဖိလၢတံာ်စဲးကျိးအီၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. သံကွၢ်လၢတံာ်ကရံၣ် ပုၤဝဲတံာ်ဂုၢ်တမံာ်လၢလၢန့ၣ်တန့ၣ်ပၢၢ်ဒီးဆိမိၣ်ထီၣ်လၢကယုထီၣ်န့ၣ်တံာ်ဟ့ၣ်ကူၣ် လၢပီၤရီၤလၢအတအိၣ်ယုၤန့ၣ်တံာ်စိတဂၤအအိၣ်မ့ၢ်ပုၤဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးဝဲဒ် တံာ်ဂုၢ်ဒ်သိးအါတဖၣ်တက့ၢ်.

ဒ်န့ၣ်အသိးတံာ်န့ၣ်ပၢၢ်တံာ်ဂုၢ်လၢတံာ်မနုၤပုၤသ့ၣ်ထီၣ်လၢနလံာ်ဖဲးယၢ်အပူၤ(ဒီးလၢ အတပၢပယုၣ်ဝဲ), နကဘၣ်န့ၣ်ပၢၢ်န့ၣ်ကစၢ်အမူအဒါတဖၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါလံာ်ဖဲး ယၢ်အကလုာ်လၢနဆဲးလိၤန့ၣ်လၢအပူၤန့ၣ်လီၤ. တံာ်အကလုာ်လၢတံာ်ညါန့ၣ်မၤ အီၤမ့ၢ်ဝဲလံာ်ဖဲးယၢ်လၢတံာ်မၤဖျိအလုၤအပူၤလၢစ့လီၤလၢဂီၢ်ဒွဲးဖျိအီၤလၢတံာ် တိာ်ကျိၤအတံာ်လၢဘၣ်လၢသံစ့ၤလၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အဂၤတမံာ်တမိၤမ့ၢ်ဝဲလံာ် ယၢ်လၢအပုၤသ့ၣ်ထီၣ်ဒီးတံာ်လၢဘၣ်လၢသံစ့ၤအါထီၣ်, ဒ်အမ့ၢ်ဝဲတံာ်လၢဘၣ် လၢသံစ့ၤတဖၣ်တံာ်ဂီၢ်ဒွဲးထီၣ်အါဒ်တံာ်လၢဘၣ်လၢသံစ့ၤအဂၤတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.

၆. ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါကယံာ်တံာ်တံာ်ပိာ်တံာ်ပိာ်တဖၣ်လၢလံာ် ကွဲးအပူၤ

တံာ်အာ်လိၤလံာ်သးလၢကိာ်ပုၤတဖၣ်အတယါတယါကဲာ်ဆိးဘၣ်ဖဲးတံာ်ဂုၢ် လိာ်တံာ်အါအိၣ်ထီၣ်အခါန့ၣ်လီၤ. ကျိးစးကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတံာ်တံာ်ပိာ်တံာ်ပိာ်တဖၣ် ဖဲးလၢလၢအဂီၢ်လၢလၢပုၤပုၤဒီးမၤအဝဲသ့ၣ်မၤလိၤတံာ်ဘၣ်လၢတံာ်ကွဲးအ ပူၤတက့ၢ်. ပၢပယုၤကယံာ်န့ၣ်ဟံာ်ဖိလံာ်လံာ်တံာ်ကွဲးနီၣ်တဖၣ်လၢအလီၤဘၣ်ကျိၤ ဘၣ်စးထီၣ်လၢအအိၣ်ထံးကတံာ်တန့ၣ်တက့ၢ်.

